

Help, het voedsel wordt duurder

Bij de beantwoording van de vragen 1 tot en met 6 moet je soms gebruikmaken van informatiebron 1 in de bijlage.

De afgelopen jaren is de prijs van voedsel wereldwijd flink gestegen. Zo is het dagelijks brood voor velen niet meer te betalen. Vooral de mensen in ontwikkelingslanden worden hierdoor hard getroffen. In een aantal landen hebben de prijsstijgingen geleid tot rellen en stakingen in de grote steden. Hongersnood dreigt.

Gebruik informatiebron 1.

- 1p 1 Stel dat we de hoeveelheid graan in 2011 over alle mensen gelijk verdelen. Hoeveel kilo graan is er dan voor iedereen beschikbaar in dat jaar?
- A 0,154 kilo
  - B 0,160 kilo
  - C 154,2 kilo
  - D 160,8 kilo
  - E 154.215 kilo
  - F 160.820 kilo
- 1p 2 In ontwikkelingslanden hebben mensen in de steden meer last van stijgende voedselprijzen dan mensen die op het platteland wonen.
→ Geef hiervoor een verklaring.
- 1p 3 Mais wordt, behalve als voedsel, ook gebruikt om er een soort benzine (biobrandstof) van te maken. De productie van gewassen voor biobrandstof wordt gezien als één van de oorzaken van de dreigende hongersnood. Hieronder staan drie verschijnselen:
- 1 grond voor voedselproductie wordt schaarser
  - 2 voedselaanbod daalt
  - 3 voedselprijzen stijgen
- Zet de verschijnselen in een zodanige volgorde dat een logische gedachtegang ontstaat.
- A productie van gewassen voor biobrandstof → 1 → 2 → 3 → hongersnood
  - B productie van gewassen voor biobrandstof → 1 → 3 → 2 → hongersnood
  - C productie van gewassen voor biobrandstof → 2 → 1 → 3 → hongersnood
  - D productie van gewassen voor biobrandstof → 2 → 3 → 1 → hongersnood
  - E productie van gewassen voor biobrandstof → 3 → 1 → 2 → hongersnood
  - F productie van gewassen voor biobrandstof → 3 → 2 → 1 → hongersnood

- 1p **4** Een aantal regeringen van landen waar graan geproduceerd wordt, wil handelsbelemmerende maatregelen treffen. Daardoor blijft er meer graan over voor de eigen bevolking. Op welke manier kunnen de regeringen dat doen?
- A** door het instellen van een exportbelasting
  - B** door het instellen van een exportsubsidie
  - C** door het instellen van importquota
  - D** door het instellen van invoerrechten
- 1p **5** Investeren in de landbouw heeft lange tijd geen prioriteit gehad. De brutowinstmarges op voedselprijzen waren laag. Maar door de gestegen voedselprijzen lijkt het nu wel interessant te worden om in de landbouw te investeren.
- Waarom kunnen investeringen in de landbouw bij een hoge voedselprijs op de wereldmarkt aantrekkelijker zijn dan bij een lage voedselprijs op de wereldmarkt?
- 1p **6** Ook binnen de Verenigde Naties was men ongerust over de hoge voedselprijzen. Toch zei een woordvoerder van de Verenigde Naties: “Doordat de hoge voedselprijzen ook leiden tot investeringen in de landbouw, hebben wij goede hoop dat op wat langere termijn de voedselprijzen zullen dalen.”
- Geef een argument dat deze woordvoerder van de Verenigde Naties voor zijn uitspraak kan gebruiken.

Help, het voedsel wordt duurder

Informatiebron 1

jaar	graanproductie in tonnen*	aantal mensen op de wereld
2010	1.002.400.000	6,5 miljard
2011	1.077.500.000	6,7 miljard

* een ton = 1.000 kg

bron: www.fao.org

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.